

1523. Privilegiisque d Ordinis derogari prohibuerunt.

§.8. Necnon privilegiis, Ordini, Religioni, per eosdem Prædecessores, & Sedem Apostolicam concessis, etiam prætextu clausule in supplicationibus apponi solite, videlicet, cum derogatione privilegiorum, & indultorum Religioni Sancti Antonii concessorum in literis latissime extendenda minime derogari posse forsân voluisset.

Leo X. supra dicta approbavit &c.

§.9. Et idem Leo Prædecessor voluisset, privilegiaque ipsa approbavisset, prout in diversis Prædecessorum prædictorum de super confectis literis plenius contineri dicebatur, & ut a nonnullis assereretur, alias antequam supplicationes, Religionem hujusmodi concernent, eisdem Prædecessoribus porrigerentur, per Protectores ipsius Ordinis tunc existentes, an Ordini & illius privilegiis hujusmodi contrariarentur inspicere, & si contraria essent, lacerari consuevisset.

Sed præfata privilegia de facto non servantur, & Ordo S. Antonii multa damna patitur.

§.10. Nihilominus causantibus sinistris eventibus, aut hominum malitia, & pululante cupiditate, vel alias a certis annis tunc citra, Religionis hujusmodi sic exemptæ tot annis illas privilegia, immunitates, indulgentiæ, & indulta, prætextu Cruciarum, ac fabricarum dicte Basilicæ, & aliarum Ecclesiarum fore annuatim, suspensa, moderata, & modificata, ac Abbas, Conventus, & personæ Religionis hujusmodi, nedum ratione bonorum illius immobilium, sed etiam mobilium & quæstuarum, elemosynarum per illius religiosos, aut ab eadem deputatos fieri solitarum, & decimarum, & impositionum, solutionum, sub diversis censuris, & poenis compulsi, & quod deterius erat, privilegia hujusmodi, in genere, & in specie, importunitate vel præoccupatione revocata, ac nonnulla bona immobilia & quæstua, ac beneficia ad ipsam Religionem spectantia ab illis Præceptoribus, & Hospitalibus dismembrata, ac aliis beneficiis, absque Abbatis præfati consensu, applicata & unita, ac forsân in alia beneficia erecta fuerant, ipsaque bona immobilia, quæstua, & beneficia etiam absque aliqua recognitione ipsius Abbatis tamquam applicata, & unita, ac prescripta a diversis Communitatibus, seu personis, ecclesiasticis & secularibus detinebantur, & nonnullarum Ecclesiarum Capitula, necnon locorum Communitates, & earundem Communitatum particulares, ac alia secularia, & regulares personæ, quas elemosynas, & oblationes ad honorem ejusdem sancti Antonii Religioni hujusmodi elargiri, & facere consueverant, illas tunc facere minime curabant, ac contra privilegia & indulta prædicta per longissima tempora inviolabiliter observata, nonnulli locorum Ordinarii, Cathedraliumque & Collegiarum Canonici, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, suarum conscientiarum prodigi, mediocritatem, aut aliquam partem quæstuarum, elemosynarum prædictarum exigere, & literas licentiæ quæstuas hujusmodi faciendi, Religioni, seu eorum Nunciis præfatis dene-

gare non expavebant; nonnullique diversorum aliorum Ordinum, Ecclesiarum, & Hospitalium quæstores, prætextu quorundam privilegiorum illis forsân tunc noviter concessorum, quæstuas nolis & campanellis sonantibus faciebant, ac sub ficto nomine, quod eidem Sancto Antonio offerebant, furripientes nolas seu campanas, porcis & aliis animalibus appendebant, & quod dolenter referendum erat, Communitates & alia personæ hujusmodi, certa Oratoria, Capellas, beneficia, ac forsân Hospitalia sub dicti S. Antonii nomine fieri, & in illis ejusdem S. Antonii figuram & imaginem depingi facien. Oratoria, & Hospitalia, ac beneficia ipsa, sub invocatione ejusdem sancti, Apostolica, seu Ordinaria auctoritate erigi procurabant, & illorum prætextu, elemosynas, & alia pia relicta, que Religioni hujusmodi pro languidorum, & pauperum, in illis Hospitalibus degentium, necnon religiosorum, die nocturne in Monasterio, domibus, Præceptoribus, ac aliis locis dicte Religionis Altissimo famulantium sustentatione relinquebantur, de facto percipiebant, detinebant, occupabant, ac in damnabiles eorum usus convertebant, eisdemque Abbati, & Conventui, ac Religioni subijci recusabant, in animarum suarum periculum.

§.11. Propter quæ Religio hujusmodi eatenus gravem passam erat, & in dies patiebatur jacturam, ac in maximam lapsa erat, & diem labebatur ruinam, & hospitalitas in Hospitalibus Religionis hujusmodi, prout consueverat, non observabatur, divinus cultus, ac Religionis hujusmodi facultates diminuebantur, religioque & alia ipsius Religionis personæ, maximis necessitatibus circumveniebantur, & Religio hujusmodi ad nihilum reducebatur.

Et fere ad nihilum reducebatur.

§.12. Unde pro parte dicti Theodori Abbatis, qui paulo ante apud Sedem Apostolicam constitutus assererat, se etiam ad id assiduis querelis Præceptorum, & Religiosorum dicte Religionis, ac in illius Hospitalibus degentium, & utriusque sexus languidorum, & aliarum miserabilium personarum excitatum, cui Leoni Prædecessori fuit humiliter supplicatum, ut privilegia, præeminentias, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, facultates, indulgentias, concessiones & indulta prædicta, approbare, & innovare, alias super eis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Abbas igitur dicti Ordinis, prædictorum privilegiorum & gratiarum innovar. & confirmacionem a prædicto Leone X. petierat.

§.13. Idem Leo Prædecessor, qui ad sacrum Apostolatus ministerium, divina disponente clementia evocatus, Monasteriorum, & aliorum piorum locorum, omnium suæ curæ commissorum necessitates, paterna consideratione pensabat, & ut illis, ac personis in eis sub suavi Religiosis jugo Altissimo famulantibus, & ad ea hospitalitatis causâ divertentibus, opportuna in suis necessitatibus subsidia corresponderent, ac eorum conservatio, quies, & augmentum provenirent, opem & operam, quantum sibi ex alto concedebatur, favorabiliter adhibe-

Qui Leo ea innovavit, & approbavit.

adhibebat, & illa, que propterea per Prædecessores suos Romanos Pontifices, provida deliberatione concessa comperiebat, ut firmiter & illibata servarentur, libenter approbabat, ac de novo concedebat, aliasque provisiones congruas desuper adiciebat, prout etiam Catholicorum Principum exposcebat devotio, & id conspiciebat in Domino salubriter expedire: quique Religionem hujusmodi S. Antonii, in visceribus gerebat caritatis, & illam non dum conservari, sed in melius dirigi suis potissime temporibus sinceris desiderabat affectibus, præfatum Theodorum Abbatem, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existeret, ad effectum infra scriptorum dumtaxat consequendum absolutus, & absolutum fore censeretur, hujusmodi supplicationibus inclinatis, considerationes etiam carissimum in Christo filiorum nostrorum, tunc suorum, Caroli in Imperatorem electi Romanum, & Hispaniarum Catholici, necnon qui dicti Monasterii fundator, & protector existebat, Francisci Francorum Christianissimi Regum eidem Leoni Prædecessori desuper, per eorum literas humiliter supplicantium, sub datis videlicet, IV. Non. Octob. Pontif. sui anno nono, omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, facultates, indulgentias, concessiones, gratias, indulta, Monasterio, Religioni, Abbati, Conventui, & personis prædictis, per præfatos & quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, tunc suos, concessa, & singulas ipsorum Prædecessorum, & suas desuper confectas literas, & in eis contenta quæcumque, auctoritate Apostolica approbavit & innovavit, ac ea omnia & singula, prout per prædictos Prædecessores concessa fuerunt, de novo, ita quod Abbas, & Conventus, necnon Præceptores, & personæ præfata, privilegiis, quibus tempore Sixti, & Innocentii, ac Alexandri & aliorum Prædecessorum præfatorum uti poterant, & utebantur, etiam in Urbe, & Curia Romana, libere & licite uti possent, concessit, illaque robur perpetuæ firmitatis obtinere, & inviolabiliter observari debere.

Eisdem nonnullis certa hæc data forma observata, derogari posse decrevit.

§.14. Necnon de cetero perpetuis futuris temporibus, singulas Prædecessorum hujusmodi, ac supra, & infra scriptas conficiendas literas, necnon privilegia, immunitates, indulgentias, prærogativas, facultates, exemptiones, concessiones, gratias, indulta & alia in eisdem literas contenta, sub literis per eundem Leonem Prædecessorem, alias venerabili fratri nostro, tunc suo moderno Episcopo Melden. super suspensione, & modificatione indulgentiarum, ac privilegiorum dicte Religionis Sancti Antonii, sub dat. videlicet duodecimo Kalendas Septembris, dicti Pontificatus anno septimo, ultimo concessis, & aliis quibuscumque

etiam qua per Leonem, & alios Prædecessores hujusmodi, etiam contemplatione Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe prædicta, a quarta feria cinerum fieri consueverant, revocationibus, suspensionibus, modificationibus, generalibus vel specialibus, etiam si in specie, de Religione Sancti Antonii hujusmodi specialis nominata, & expressa mentio fieret, etiam si subsidium sanctæ Cruciatæ, contra Infideles, aut dicta Basilicæ, necnon aliarum etiam Patriarchalium, Cathedralium, vel aliarum Ecclesiarum, Monasteriorum, ac aliorum quorumcumque piorum locorum, ac occasione damnorum, etiam per Infideles illatorum, & bonorum oblatores, aut in recompensam laborum Romano Pontifici, & Sedi Apostolicæ, etiam contra dictos Infideles impensorum, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, & cum quibusvis clausulis etiam derogatoriis de rogatoriis, & alias qualitercumque efficacissimis & insolitis eatenus factis, & in posterum faciendis minime comprehendi, posse, neque debere, sed ab aliis semper excepta, ac quoties hujusmodi suspensiones, revocationes, & modificationes emanarent, toties, quoties in pristinum, & cum, in quo antequam illa emanassent, erant statum, restituta, reposita, & plenarie reintegrata essent; & si illa per Leonem Prædecessorem, aut ejus successores Romanos Pontifices pro tempore existentes, importunitate, aut etiam motu simili, vel alias revocari, suspendi, aut modificari contingeret, revocationes, suspensiones, & modificationes hujusmodi, nisi ille de consilio Venerabilium S. R. E. Cardinalium, tunc & pro tempore existentium, consistorialiter habito, & cum trina intimatione per literas Apostolicas sub plumbo, ita ut semper & qualibet vice trimester intercederet, eisdem Carolo electo, & Francisco Regi, ac aliis Romanorum Imperatoribus, sive in Imperatores electis, ac Francorum Regibus, & eorum successoribus pro tempore existentibus faciendâ, ac eorum per diversas literas ipsorum propriis manibus subscriptas, & parvis eorundem sigillis munitas, & non alias aliter nec alio modo, expresso accedente consensu fierent suffragari; nec privilegiis, indultis, & literis Apostolicis dicto Ordini concessis, prætextu quarumcumque specialium clausularum, præsertim illius in supplicationibus per Leonem Prædecessorem, & ejus successores Romanos Pontifices pro tempore existentes hujusmodi, aut eorum mandato eatenus signatis, & pro tempore signandis, videlicet dum derogatione privilegiorum, indultorum, & literarum Apostolicarum latissime extenden. in supplicationibus apponi solite, etiam si in supplicationibus ipsis de Sixti, & aliorum, etiam ipsius Leonis Prædecessorum privilegiis, ac Religione hujusmodi mentio fieret, non operari; necnon prædicto Sixti privilegio derogatum non censeri, neque vigore dictæ clausule in eisdem supplicationibus apponi solite debuisse, neque posse in literis

Apostolicis, tam per Cancellariam, quam Cameram Apostolicam, expeditis & expediendis ad dictum privilegium Sixti Prædecessoris extendi, nisi in dictis supplicationibus fieret specialis & specifica mentio dicti privilegii, necnon Regis, ad cuius instantiam concessum fuisset, literasque Apostolicas desuper etiam per Cameram Apostolicam expeditas, seu in futurum expediendas illis pro quibus vigore dictarum supplicationum, & illorum sumptorum expedita fuissent, seu in futurum expedirentur, non suffragari posse, neque debere, illasque ipsius Leonis Prædecessoris, & eius successorum huiusmodi intentionis defectu carere, & pro cassis, irritis, & non legitime expeditis haberentur, & ad dictam Cameram, seu Cancellariam corrigendæ remitterentur, ipsasque super supra, & infra scriptas conficiendas literas vim contractus, & indissolubilis obligationis inter eundem Leonem Prædecessorem, & Sedem prædictam, ac Franciscum Regem, & eius successores, necnon Theodorum, & pro tempore existentem Abbatem præfatos obtinere. Et sic per quoscumque Iudices Ecclesiasticos, & Seculares etiam S.R.E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, in eadem Curia, vel extra eam, in quibusvis causis & instantiis sententiarum, decidi, iudicari, & interpretari debere, sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate, ac quicquid secus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decrevit & declaravit.

§.15. Et nihilominus ut necessitatibus dictæ Religionis commodius provideretur, quod deinceps perpetuis futuris temporibus liceret religiosis dictæ Religionis, & aliis personis ab eis, ut prius deputatis, quas suas, vota, elemosynas, pia relicta & alia etiam Confraternitatum pia suffragia, quæ in dicti S. Antonii honorem fierent, in quibuscumque Regnis, Ducatibus, Communitatibus, & aliis etiam Imperatoris dominiis, ac Diocesis, etiam in Urbe & Curia prædictis, Ordinariorum locorum, & quorumcumque aliorum licentia petita, licet non obtenta, facere: ac Ordinarii locorum, & alia persona, ad quos pertinere dignosceretur, literas, seu mandata licentiæ quasuandi huiusmodi nullis, nisi a præfato Theodoro, & tempore existentem Abbate dicti Monasterii, & Generali Capitulo ejusdem Religionis Sancti Antonii per eorum literas paten. specialiter deputatis, concederent, ac illa ipsis deputatis absque ea, quam contra dicta privilegia, & indulta exigere solebant pecuniarum exactione, sub excommunicationis late sententiæ, ac aliis censuris, & pœnis in dictis privilegiis desuper concessis, contentis concedere tenerentur, nec ultra unum florenum pro dictis literis & mandatis, juxta privilegia prædicta percipere possent; & si quid ultra percepissent, ad restitutionem ejus Religiosis, & deputatis præfatis faciendam, sub anathematis pœna tenerentur.

§.16. Quodque Abbas Monasterii, & Præceptores, & alia religiose persone Reli-

Et questuandi facultatem iterato concedit.

Exemptione que a decimis & aliis impo-

gionis huiusmodi, etiam in Urbe & Curia huiusmodi occasione quasuarum, votorum, elemosynarum, reliquorum, Confraternitatum, & aliorum piorum suffragiorum, & quorumcumque honorum mobilium & immobilium, ad solutionem alicujus decime, subsidii, aut alterius impositionis talliarum, gabellarum, jucundorum adventuum, etiam Imperatorum, Regum, Legatorum etiam de latere, seu Nunciorum Sedis prædictæ, etiam dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, & aliorum quorumcumque Prælatorum Ecclesiasticorum, quavis etiam Apostolica, vel alia quavis auctoritate impositis, seu imponendis minime tenerentur, nec ad id compelli, aut propterea interdici, suspendi, vel excommunicari, aggravari, reaggravari, & beneficiis suis privari possent.

§.17. Quodque de cetero, etiam perpetuis futuris temporibus supplicationem, tam gratiam, quam justitiam, & alia negotia dictæ Religionis concernentia, aut impetrationes beneficiorum, seu Præceptoriarum, dicti Ordinis, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi consentientium continentem, per ipsum Leonem Prædecessorem, & pro tempore existentem Romanum Pontificem, seu de eorum mandato non signarentur, aut per Referendarios pro tempore existentem non referendarentur, sed nunc ei pro tempore existenti dictæ Religionis Protectori mandarentur, & ipse Protector supplicationes huiusmodi, si dictæ Religioni præjudicare non cognosceret, manu sua signaret, & Leoni Prædecessori, vel pro tempore existenti Roman. Pontif. aut Cardinali, seu alteri curam Signaturæ habenti signandas remitteret, & quæcumque gratiæ eidem Religioni præjudicantes, absque manu dicti Protectoris de cetero concedendæ, subreptionis, & obreptionis vitio subiacerent, nulliusque roboris, vel momenti existerent.

§.18. Ac quod Religionis huiusmodi consisten. Præceptorie, & alia beneficia, etiam in Urbe, & curia huiusmodi nullis nisi dictum Ordinem expresse professis, ac de expresse consensu Regis Francorum, ac Abbatis pro tempore existentium prædictorum, per Leonem Prædecessorem, aut successores suos huiusmodi, necnon Sedis prædictæ Legatos etiam de Latere, & Nuncios legatorum de latere potestate fungentes, etiam ad tempus commendari, aut in administrationem dari possent, & si commendas de illis per Leonem Prædecessorem, aut successores suos Legatos, & Nuncios huiusmodi fieri contingeret, commendæ huiusmodi defectu intentionis Leonis Prædecessoris, & successorum eorumdem careret, literasque desuper pro tempore confectæ nulla, irritæ, & invalidæ existerent.

§.19. Ac quod Hospitalia, Cappella, Oratoria, Beneficia, & alia pia loca, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, seu aliis quibuscumque terris, dominiis, & locis, sub dicti S. Antonii invocatione fundata, constructa, ædificata, & erecta, & quæ in posterum perpetuis futuris temporibus fundari, construi, ædificari, & erigi contingeret, cum

1523.
fictionibus clar-
gicus est.
Ad hoc habet
etiam Bullam
Bonif. VIII.
cit. in rub.

Supplicationes gratiam, vel justitiam concernentes, circa negotia, & causas Ordinis S. Antonii nonnulli extra hic data forma expediti possent de-
crevit.

Beneficia dicti Ordinis ejus tantum religiosis confecti voluit.

Capellas & Oratoria, ac pia loca omnia sub invocatione S. Antonii constructa & cõstruenda, Abbati S. Antonii subicit.

cum eorum applicationibus, appropriationibus, unionibus, annexionibus, & incorporationibus, factis, & deinceps faciendis, ad Abbatem, & Religionem huiusmodi spectarent & pertinerent, illis quo subicerentur, & subiecta existerent, & a dicto Monasterio dependerent, illaque per eisdem Religionis Canonicos, & Religiosos, non autem per alios, ecclesiasticos & sæculares, etiam oppidorum, locorum, & villarum, & communitatum personas, nisi de Abbatis, & Conventus prædictorum expresse consensu, regi, & gubernari deberent, & in signum recognitionis superioritatum huiusmodi de aliquo annuo rationabili canone, seu censu per eisdem Abbatem & Conventum, ac Definidores generalis Capituli huiusmodi imponendo, & eis singulis annis persolvendo respondere deberent & tenerentur; ac in eventum rebellionis, aut non subjectionis, ac remissionis singulares Communitatum, & alia persona huiusmodi, majoris excommunicationis sententia per Leonem Prædecessorem, & eius successores præfatos innodata, earumque Ecclesiæ interdicta essent, & esse censerentur; nec ab huiusmodi majori excommunicatione per Leonem Prædecessorem, aut successores prædictos absolvi, aut interdicta ipsa relaxari possent, nisi ad id, Abbatis & Conventus prædictis expressis per eorum patentes literas accederet assensus; liceretque Theodoro & pro tempore existentibus Abbati & Conventui, necnon Præceptoribus huiusmodi, beneficiis, Oratoria, Hospitalia, & alia loca, sub nomine ejusdem S. Antonii pro tempore, etiam in Urbe & Curia prædictis, fundata, & dotata, quæ eidem Theodoro, & pro tempore existentibus Monasterii Abbati, & Conventui, ac Præceptoribus huiusmodi obedire, seu subici, aut annuam responsionem solvere reculare contingerit, solo æquare, aut demoliri, & imagines a parietibus delere, seu per eisdem Communitates, & alias personas, ecclesiasticas & sæculares, solo æquare & demoliri, ac imagines huiusmodi deleri, sub excommunicationis late sententiæ, interdicti, ac aliis censuris, & pœnis, etiam cum invocatione auxilii brachii secularis facere.

§.20. Quodque etiam deinceps perpetuis futuris temporibus, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, nullis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis forent, nisi dictæ Religionis Religiosis, aut ab eis deputatis procuratoribus, seu nunciis, sub eadem excommunicationis late sententiæ, & viginti quinque ducatorum auri de Camera, Camera Apostolicæ applicandorum pœnis, liceret quas suas huiusmodi facere, ac vota, legata, elemosynas, oblationes, & alia pia suffragia qualitercumque donata, seu donanda petere, quarere, exigere, colligere, aut recipere nolis, seu campanis sonantibus, aut per sonum nolarum, seu campanellarum huiusmodi, nec campanellas seu nolas porcis, & aliis animalibus quomodocumque

Elemosynas nolis sonantibus colligere, & nolas animalibus appendere possent. Ordini tantummodo permittit.

nuncuparentur, appendere, seu appen-
facere, auctoritate Apostolica prædicta statuit & ordinavit.

§.21. Et insuper quascumque uniones, annexiones, incorporationes, suppressiones, applicationes, erectiones, & institutiones factas, ac tunc, prout eodem die, & e contra, perpetuis futuris temporibus faciendas, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, absque Abbatis & Conventus, ac Capituli generalis, seu Definitorum prædictorum expresse consensu, de Præceptoribus, beneficiis, Hospitalibus, Oratoriis, Confraternitatibus, & aliis bonis, ad dictam Religionem Sancti Antonii quomodolibet spectant, & pertinentibus, aut quocumque titulo spectarent, & pertinerent, Apostolica auctoritate prædicta, revocavit; cassavit, irritavit, & annullavit; ac Præceptorias, Hospitalia, Oratoria, Beneficia, Confraternitates, quas suas, & vota prædicta, in pristinum & eum, in quo antequam huiusmodi uniones, annexiones, incorporationes, suspensiones, applicationes, erectiones, & institutiones fierent, erant statum, restituit, reposuit, & plenarie reintegravit; necnon uniones, annexiones incorporationes, suppressiones, applicationes, approbationes, erectiones, & institutiones prædictas, nullas, irritas, cassas, & inanes, illarumque prætextu, quas suas, & alia bona mobilia huiusmodi præscripta non esse, neque præscribi posse, neque debuisse, locum cuicumque præscriptioni contra eandem Religionem, & illius bona, non esse, neque in futurum fore; liceretque deinceps Theodoro, & pro tempore existentibus Abbati, & Conventui, ac Præceptoribus præfatis, bona prædicta, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi recuperare, ac illorum corporalem possessionem apprehendere, & apprehensam continuare; dictasque uniones, annexiones, incorporationes, suppressiones, applicationes, & approbationes, ac Oratoriorum, & Capellarum, Imaginum, & Hospitalium sub invocatione dicti Sancti Antonii erectiones, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, absque Abbatis & Conventus, ac Capituli prædictorum consensu, per Leonem Prædecessorem, & eius successores præfatos, seu eorum & dictæ Sedis Legatos, aut locorum Ordinarios huiusmodi, fieri non posse, neque debere; & si quæ fierent illas concessas, irritas & inanes existerent, etiam decrevit.

§.22. Distinctius inhibens, omnibus & singulis Commissariis, etiam Fabricæ dictæ Basilicæ, ac quibusvis aliis Nunciis Apostolicis, & aliis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & præminentie existentem, & quacumque auctoritate, etiam Apostolica, vel mundana, etiam contra exemptos, & eorum privilegia tunc fungentibus & functionibus, necnon quibusvis secularibus, & quorumcumque Ordinum etiam Mendicantium, etiam de observantia nuncupatorum regularibus personis, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, tunc

Uniones & suppressiones beneficiorum dicti Ordinis prohibet, & annullat.

Ordinemque S. Antonii super prædictis molestari interdixit.

tunc & pro tempore existen. ne Abbatem & Conventum Monasterii, ac Præceptores, & personas Religionis hujusmodi, directe, vel indirecte, quovis quæsito colore, vel ingenio, sub dicta excommunicationis lata sententiæ, & aliis etiam pecuniariis censuris & pœnis, arbitrio pro tempore existen. dicti Monasterii Abbatis, moderandis, & Camere Apostolicæ, ac Religioni prædictis applican. ratione cuiusvis decimæ, aut impositionis in dictis quæstus, & bonis, etiam prætextu quarumcumque suspensionum molestant, turbarent, inquietarent, seu molestari, turbari, inquietari facerent, aut permitterent: necnon omnibus locorum Ordinariis, & eorum officariis, & aliis quibusvis ubilibet, etiam in Urbe, & Curia hujusmodi constitutis personis, quacumque etiam Apostolica auctoritate fungentibus, ne literas quæstivandi cum campanellis, quorumvis Ordinum personis de cetero concederent, ac decernens ex tunc irritum & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscumque non obstantibus.

§.23. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis prædicti, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, per prædictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, tunc suos, ac etiam ipsum Leonem Prædecessorem, & Sedem eandem, etiam consistorialiter, etiam per viam legis, & statuti perpetui, ac stipulati contractus, etiam juramento vallati, etiam in favorem Cruciate, & Basilicæ prædictarum, & fidei Catholicæ, ac motu simili, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac cum quibusvis efficacissimis, & insolitis etiam irritativis, & cassativis, revocativis, præservativis, mentis attestativis, ac derogatoriis derogatoriis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in contrarium quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio haberenda, aut aliqua exquisita forma servanda foret, & in eis cavere expressè, quod illis nullatenus derogari posset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, & forma in illis tradita observata inserti fuissent, eidem Leoni Prædecessori pro sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permanens, ea vice dumtaxat, specialiter expressè derogavit, contrariis quibuscumque, aut si locorum Ordinariis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a dicta esset Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possent, per literas Apostolicas non facien. plenam, & expressam,

ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.24. Ceterum quia difficile erat super supra, & infra scriptis conficien. literis hujusmodi, ad singula quæque loca, in quibus de illis fides facienda esset, deferri, voluit idem Leo Prædecessor, & Apostolica auctoritate prædicta decrevit, earum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel Curie Ecclesiasticæ munitis, eandem prorsus fidem, in iudicio, & extra adhiberi debere, quæ eisdem originalibus literis adhiberetur, si præsentialiter essent exhibitæ, vel ostensa.

Sarumque literarum transumptis idem Leo X. credi iussit.

§.25. Ne autem de absolutione, approbatione, innovatione, concessione, decretis, declaratione, statuto, ordinatione, revocatione, cassatione, annullatione, restitutione, reintegratione, inhibitione, derogatione, & voluntate Leonis Prædecessoris hujusmodi, pro eo quod super illis ipsius Leonis Prædecessoris, ejus superveniente obitu, literæ non confectæ fuerunt, valeat quomodolibet hæsitari, ipseque Theodorus, & pro tempore existens dicti Monasterii Abbas, illorum frustrarentur effectu, volumus, & dicta Apostolica auctoritate decernimus, quod absolutio, approbatio, innovatio, concessio, decreta, declaratio, ordinatio, revocatio, cassatio, irritatio, annullatio, restitutio, repositio, reintegratio, inhibitio, derogatio, & voluntas Leonis Prædecessoris hujusmodi, perinde a dicta die quarto nonas Octobris, suum fortiantur effectum, ac si super illis ipsius Leonis Prædecessoris, sub ejusdem diei datis confectæ fuissent, prout superius enarratur.

Sed quia dictæ literæ ejus superveniente obitu expeditæ non fuerunt, ideo hic Pontifex Clemens VII. a die date eorum validas esse decernit.

§.26. Quodque præsentis literæ ad proban. plene absolutionem, approbationem, innovationem, concessionem, decreta, declarationem, statutum, ordinationem, revocationem, cassationem, irritationem, annullationem, restitutionem, repositionem, reintegrationem, inhibitionem, derogationem, & voluntatem Leonis Prædecessoris hujusmodi ubique sufficienter, nec ad id probationis alterius administratum requiratur.

Et hanc Bullam prædictam omnia sufficienter probare decernit.

§.27. Quocirca universis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac personis in dignitate Ecclesiastica ubilibet constitutis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel plures, aut eorum unus, per se, vel alium, seu alios, omnes, & singulas prædictas, & præsentis literas, ac in eis contenta quacumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Theodori, & pro tempore existentis Abbatis, & Conventus, ac Præceptorum præfactorum desuper requisiti fuerint publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assisten. faciant auctoritate nostra, literas ipsas, ac privilegia præminentias, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, facultates, concessionem, gratias, & indulta, ac alia in eis contenta hujusmodi, firmiter observari, ipsosque Abbatem,

Executores prædictorum omnium deputat.

batem, & Conventum, ac Præceptores, quæstores, & alios quos literæ ipse concernunt, illis pacifice gaudere, non permitteutes illos, aut eorum aliquem desuper modo aliquo indebite molestari, aut impeditores quoslibet, & rebelles, per censuras Ecclesiasticas, & pœnas, ac alia in eis remedia appellacione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis, servatis processibus, censuras, & pœnas prædictas quoties opus fuerit, aggravando, & reaggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, non obstantibus omnibus supradictis. Nulli ergo &c. Si quis &c.

Dat. P. An. I. 26. Novemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo vigesimo tertio, sexto Kal. Decembris Pont. nostri anno I.

III.

Institutio Collegii 60. virorum, ad curandam perfectionem Fabricæ Basilicæ S. Petri Principis Apostolorum de Urbe, cum facultate deputandi Judicem ad cognitionem causarum interesse d. Fabricæ concernentium.

Ante hanc Bullam, Julius II. in sua Constit. XXV/III. Liqueat. Part. III. Tom. III. fol. 313. & Leo X. amplas facultates Fabricæ Collegio dederunt in exigendis legatis piis, & incertis.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ss. Petrus, & Paulus Apostoli Romæ fidem Catholicam firmant.

Admonet nos suscepti cura regiminis, & auctoritas Pontificalis inducit, ut ad ea potissimum intendamus, per quæ gloriosi Principes terræ Petrus, & Paulus, qui primi evangelium Christi in Alma Urbe prædicarunt, in eaque, postquam Christianam Religionem fundarunt, & crexerunt, ac universum Orbem sacre doctrine splendore, & miraculorum fama repleverunt, sancti martyrii coronam sub eodem persecutore, ac eadem die, eodemque loco susceperunt, eo majori veneratione a Christianis fidelibus colantur, quo majoribus meritis inter alios Apostolos excelluerunt. Quorum licet Salvator noster peculiarem curam semper habuerit, quippe qui, ut alia innumera omittantur; Petrum in fluctibus ambulantem, ne mergeretur, dextera sua erexit, Paulum vero tertio naufragantem, de profundo pelagi liberavit, ipsum tamen Petrum, cui claves Regni Cœlorum dedit, plenitudinem potestatis habere, aliorumque Apostolorum Principem esse voluit. Et propterea non convenit, Ecclesiam, seu Basilicam sub ejus nomine dedicatam, apud quam Palatium Apostolicum existit, & in qua super ipsius B. Petri Altari Romani Pontifices quolibet anno Missas Pontificales solemniter celebrare consueverunt, neces-

saria instauratione, ac reparatione carere, & ab illis, qui devotionis causa, ad eorundem Apostolorum limina visitanda conflunt, quasi desertam, atque relictam conspici.

§.1. Sane considerantes quod in ipsa Urbe Roma, in qua Omnipotens primatum Ecclesiæ suæ sanctæ, statuit, atque firmavit, clara memoria Constantinus, qui Monarchiam tenebat imperii, postquam a B. Silvestro per sancti baptismi sacramentum, veritatem fidei, & spem salutis æternæ suscipere meruit, in proprio Lateranensi Palatio Ecclesiam in honorem Salvatoris Mundi erexit, eorundemque Apostolorum Basilicam pari prope forma, & magnitudine a fundamentis edificavit, ac propriis humeris duodecim coperthinos terræ ex earum fundamentis exportavit, ac eas ipsas eadem die ab ipso Beato Silvestro consecrari obtinuit, aliaque multa mente revolventes, ad officium nostrum pertinere arbitramur, ut postquam sel. record. Julius Papa II. Prædecessor noster existimans quemadmodum ipse Petrus Apostolorum Princeps habetur, ita ejus Basilicam ædificii pulchritudine, & magnificentia, inter alias principatum obtinere debere, ipsam propterea demolendam mandavit, ut longe ampliore, ac magis admirabili edificio reficeretur, ac instauraretur.

Constantinus Imperator eorum Ecclesiam Romæ itidem edificavit.

§.2. Nos qui ejusdem B. Petri Successores sumus, ipsumque peculiari devotione prosequi tenemur, quod ipse Julius Prædecessor morte præventus, succelliveque Leo X., Adrianus VI. Romani Pontifices etiam Prædecessores nostri, variis causantibus impedimentis, perscere non poterunt, id omni conatu, ac totis viribus nostris aggrediemur. Attendentes autem hoc sacrum, & sublime B. Petri templum non nostri, neque cuiusque esse proprium, sed omnium Christianarum nationum commune, quando a Domino Deo, Deique Filio, ipsi Petro super omnes gentes potestas est data, ipseque, & Successores ejus Romani Pontifices pro salute omnium mediatores apud Dominum nostrum Jesum Christum esse debent, cogitavimus propterea Collegium unum LX. virorum Curialium quarumcumque nationum instituere, & ordinare, qui dictæ Basilicæ, favente Deo, reficiendæ diligentem curam habere debeant. Et cum singularum nationum in nostra Romana Curia degentium, Curiales digniores ex eis numerus LX. non excedentes ad hoc de mandato nostro elegerint: Nos ut exinde optatus subsequatur effectus, & Fabrica ipsius Basilicæ, cujus absolutionem sincero cordis affectu desideramus, prosperiores complectatur successus, ac suffragia pro eadem Fabrica, pia Christianissimorum devotione eroganda, fideliter exigantur, & conserventur, necnon proventus illi in Fabricam ipsam, & non aliam causam debite convertantur, opportune providere volentes, ac quoscumque Præfectos officiales ad opus dictæ Fabricæ cuiuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis fuerint, etiam si Pontificali dignitate, aut Cardinalatus, honore

Hic modo Pontifex, ut Ecclesiæ S. Petri Apostolorum Principis sit ceteris præstantior, erigat istud Collegium, ad illius Fabricæ perfectionem curandam.

honore præfulgeant; per dictos Prædeces-
sores, & Nos, ac Sedem Apostolicam ha-
ctenus deputatos, ac omnes commissiones,
& facultates eis desuper sub quacumque ver-
borum forma factas, & concessas revocan-
tes, ipsosque Præfectos, & officiales ab hu-
jusmodi præfectione, & aliis officiis, & com-
missionibus alias eisdem specialiter, vel ge-
neraliter factis absolventes; Motu proprio,
non ad aliquorum nobis super hoc oblata
petitionis instantiam, sed de nostra mera
deliberatione, & ex certa scientia, unum
Collegium Fabricæ Basilicæ Beati Petri nun-
cupandum, omnium Oratorum, Christiano-
rum Regum, & Principum, Rerumque
publicarum, ac ex singulis nationibus hu-
jusmodi, ut præfertur, electorum, loco
quorum pro tempore decedentium, vel se
diutius absentantium, alii earumdem na-
tionum similiter eligi possint, sic tamen
quod dictum numerum LX. non excedant,
auctoritate Apostolica, tenore præsentium
erigimus, & institutumus.

Aliudque sibi
soli subicit.

§.3. Ac Collegium hujusmodi, & pro
tempore existentes singulares personas ejus-
dem, ab omni superioritate, dominio, po-
testate, jurisdictione, & auctoritate qua-
rumvis personarum, quacumque dignitate,
& excellentia, etiam si Cardinalatus hono-
re, & Legationis de latere officio, ac qua-
vis facultate pro tempore fungentium,
etiam ratione Archipresbyteratus dictæ Ba-
silicæ, quoad omnia, & singula, quæ Fa-
bricam hujusmodi concernunt, auctorita-
te, & tenore prædictis eximimus, & totali-
ter liberamus, ac sub nostra, & Sedis præ-
dictæ suscipimus protectione, nobisque, &
eidem Sedi, ita ut nullum alium quam Nos,
& Successores nostros Romanos Pontifices
in superiores recognoscere debeant, nulli-
que alii in eos aliquam superioritatem, do-
minium, potestatem, jurisdictionem, aut
auctoritatem quoquomodo exercere va-
leant, immediate subijcimus.

Collegio fa-
cultatem de-
purandi Judi-
cium causari
d. Fabricæ, &
alios Officia-
les, concedit.

§.4. Ipsisque Collegio omnimodam ad-
ministrationem, curam, & directionem,
ac omne regimen dictæ Fabricæ plenarie
committimus, ac eisdem Collegio, ut de
eorum gremio Officiales ad tempus per eos
statuendum, tam ad specialem curam ipsius
Fabricæ, ac quacumque alia inferiora il-
lam concernentia, quam etiam (dummo-
do ex dignioribus doctoribus, & clericis
eligantur) ad justitiam ministrandum, qui
juxta facultatem eis per eisdem Collegium
tribuendam, contra debitores dictæ Fabri-
cæ, prout justitia exegerit, procedere pos-
sint, eligere, & ipsis Officialibus electis sa-
laria decentia constituere, ac omnia, &
singula, quæ cetera Collegia quacumque
tam in dicta Urbe, & Curia Romana, quam
alibi, de jure, vel consuetudine statuere,
ordinare, & disponere possunt, & debent,
tam prosperum regimen, & debitum ordi-
nem ipsius Collegii, quam multas commit-
tentium fraudes in dispensatione proventu-
um Fabricæ hujusmodi, & alia Fabricam
ipsam concernentia (qua postquam per eos
statuta, ordinata, & disposita fuerint, co-

ipso dicta Auctoritate Apostolica approbata,
& confirmata sint, & esse censeantur, prout
illa ex nunc, & contra ap-
probamus, & confirmamus, statuere, or-
dinare, & disponere libere, & licite va-
leant, plenam, & liberam facultatem, au-
thoritatem, & potestatem, auctoritate
Apostolica, & tenore supradictis concedi-
mus.

§.5. Et insuper, ut omnia per ipsos Col-
legium gerenda, omni odio, amore, &
siniestra machinatione postpositis, secundum
Deum, & rectam conscientiam dirigantur,
eisdem auctoritate, & tenore statuumus, &
ordinamus, quod omnes, & singuli de dic-
to Collegio, ac per eos pro tempore eli-
gendi Officiales, sub attestatione damnatio-
nis eternæ, quod ipsi in hujusmodi Fabricæ
administratione, cura, & directione, ac
regimine, & Officialium electione secun-
dum Deum absque dolo, fraude, odio, vel
rancore, prout cuilibet eorum conscientia
distaverit, procedent, & votum dabant,
ac officium exercebant, juramentum, quod
per præfatos Collegium aut ab eis deputan-
dos, quoties qualitas negotii id exegerit,
& Officialibus deputandis pro tempore ex-
pedire visum fuerit, repeti possit, præsta-
re teneantur.

§.6. Ac quod omnia & singula, pecu-
nias, res, & bona debita, & debenda,
etiam piæ oblationes tam in dicta Urbe,
quam extra eam, operi dictæ fabricæ ero-
gandæ, penes Collegium seu Officiales eli-
gendos prædictos, aut Depositarium per
Collegium deputandum permanere, & per
eos claves arcarum & truncorum, ubi pec-
uniæ & eleemosynæ in ipsa Urbe reponan-
tur, custodiri, ipsaque pecuniæ omnes per
eisdem Collegium & Officiales ad hoc ab
eis deputandos, seu eligendos, ad opus dic-
tæ fabricæ & non ad alium usum omnino di-
stribui, exponi, & converti debeant, etiam
si Nos, & successores nostri Romani Pontifi-
ces aliter disponeremus & ordinaremus,
etiam per quacumque mandata tam in scri-
ptis, quam etiam vivæ vocis oraculo, sub qui-
busvis pœnis & censuris faciendâ, quibus
Oratores Regum, Principum, necnon Re-
rumpublicarum in dicta Curia residentes,
pro eisdem Collegio firmiter resistere, & in
hujusmodi eventum præfati Collegium pec-
unias, res, & bona omnia prædicta, no-
mine Oratorum deponere, nec dicti Ora-
tores, aut Collegium ratione residentie hu-
jusmodi aliquas censuras sive pœnas incur-
rere, neque Collegium præfati ad aliud
quam ad deponendum, ut præfertur, ad-
stringi possint, ipsique Oratores eo casu pec-
unias, res, & bona hujusmodi ad aliud opus,
quam dictæ fabricæ exponere nequeant, &
qui contrarium fecerint, ad restitutionem,
de proprio, damni eidem fabricæ eorum
culpa, vel facto illati teneantur.

§.7. Quodque omnia & singula per in-
feriores Officiales prædictos pro tempore
acta & gesta cum subscriptione Officialium
deputandorum, & sigillo Collegii prædicto-
rum munita valeant, plenamque roboris
firmi-

Qui Officia-
les juramen-
tum præstare
debent recte
administrandi

Eleemosynas
que & obla-
tiones omnes
in opus Fa-
bricæ expo-
nant.

Cum debito-
ribus Fabricæ
transigere pos-
sint.

firmitatem obtineant, ac in iudicio & extra
fidem faciant, ac si per Camerarium no-
strum, & Præsidentes Apostolicæ Camera
gesta & facta. Et similiter dilaciones, pa-
cta, transacciones, relaxationes, seu re-
missiones per Collegium præfatos pro quie-
te mentis debitorum ipsius fabricæ facien-
dæ, illas vim & auctoritatem habeant, quas
habent, si nobiscum, & cum successoribus
nostris præfatis, ac Camerario & Præ-
sidentibus Camera hujusmodi confecta, &
celebrata forent, nec in aliquo alio per Ca-
merarium, & Præsidentes præfatos, seu quo-
cumque alios Officiales molestari, aut in-
quietari possint.

Collectores
que deputare
ad exigenda
legata.

§.8. Ac quod Collectores pro exigendis
hereditatibus, legatis, & aliis bonis ex do-
nationibus causa mortis, seu irrevocabiler
inter vivos dictæ fabricæ factis, seu facien-
dis, ac piis eleemosynis tam in Curia & Ba-
silicæ prædictis, quam extra eandem Curia-
m, & in quibuscumque Civitatibus, Die-
cesibus, & locis erogandis deputari, eligi,
& transmitti non possint per alios, quam per
Collegium præfatos, ac per ipsos Colle-
gium pro tempore deputati, & electi, ut
sine impedimento aliquo, & cum mentis
quiete officium eis commissum exercere
valeant; eorumque familiares Clerici dum-
taxat ad opus fabricæ hujusmodi deservien-
tes, durante eorum officio, & illius exer-
cicio dumtaxat, ab omni superioritate & ju-
risdictione quorumcumque Ordinariorum,
Ecclesiasticorum liberi & exempti, ac sub
nostra & dictæ Sedis protectione constitui
sint, & esse censeantur. Quodque Commu-
nitas, Civitas, vel Universitas loci, in qua
seu quo Collector deputatus fuerit, adjun-
gere debeant unum civem laicum bonæ fa-
mæ, & facultatis idoneum, qui simul
cum Collectore exactioibus interveniat, &
computum teneat, ac de actis fidem Colle-
gio præfatis faciat, ac gratis spiritualibus,
& temporalibus, quibus gaudebit Collector,
gaudeat.

Et pecunias
inde redigen-
das in opus
Fabricæ ex-
ponant.

§.9. Quodque omnia, & singula bona,
seu hereditates, & legata dictæ fabricæ,
donationes ex causa mortis, seu inter vivos, seu
alias quomodolibet relicta, & facta, ultimo
emptori & plus offerenti sive dicta bona in-
mobilibus, sive immobilibus rebus, seu no-
minibus debitorum consistant, publice sub-
hastari, & vendi debeant, ac ex redditibus, &
bonis prædictis pecuniæ proventura penes
Collegium, seu Depositarium per Colle-
gium deputandum, ad effectum ut opus dic-
tæ Basilicæ continuari, & finire possit, de-
poni debeant.

Judicis causa-
rum Fabricæ
facultas sum-
marie &c. &
etiam Sede
vacante, cau-
sas Fabricæ
cognoscendi.

§.10. Et ne ipsi Collegium, & ab eis
pro tempore eligendi Officiales pro exigen-
dis oblationibus, bonis, & rebus dictæ fabri-
cæ, tam ratione contractuum, quam qua-
rumcumque dispositionum inter vivos, & ul-
timum voluntatum pro tempore debitis,
in diversis tribunalibus litigare cogantur,
& per varias cavillationes, & subterfugas
solutiones differantur, sicque prosecutio fa-
bricæ hujusmodi impediatur, vel retardetur,
quod Collegium præfati ordinariam jurisdic-
tionem exercere, & de quibusvis causis
quorumcumque dictæ fabricæ debitorum,
etiam quarumcumque maximarum summa-
rum, & ex quavis causa contractorum cum
peritorum consilio cognoscere, & judicare,
ac ad instantiam œconomi, seu procurato-
ris ipsius fabricæ per Collegium præfatos
deputandi contra quoscumque dictæ fabricæ
ex quibusvis causis debitores quoscumque
dignitatis, gradus, vel conditionis fuerint,
præsentes videlicet in dicta Curia manu re-
gia, confito de debitis per instrumentum,
quacumque, seu per testes idoneos parte ci-
tata examinandos, clare, & concludenter
debitum probantes, aut alias legitimas pro-
bationes, etiam si debitum mediate ex
quovis titulo, etiam cessionis, libere &
sine fraude, nec ad commodum aliquid
cedentis factæ, seu applicationis ad ipsam
fabricam pertineat, solemnitate a jure
naturali introducta, vel si expedierit,
unica citatione dumtaxat personaliter, vel
ad domum eorum solite habitationis,
si videbitur, faciendâ præcedente, abs-
que alia tela judiciaria, etiam singulis
diebus, & tempore quarumcumque feria-
rum, non tamen ad Dei honorem pro tem-
pore indictarum, etiam Nobis & successoribus
nostris Romanis Pontificibus a Romana
Curia absentibus, ac etiam Sede vacante,
usque ad effectivam executionem; necnon
contra Capitula, Collegia, Communitates,
& Universitates, ac personas, res, & bona
ad dictam fabricam spectantia habentes, &
detinentes etiam vigore monitorii pœnalis
per ipsos Collegium, sub censuris, & pœnis
eidem fabricæ, si res, & bona hujusmodi
non restituerint, applicandis, decernendi, ac
contra contumaces unica, vel pluribus cita-
tionibus, si videbitur, præcedentibus, etiam
per affixionem in valvis, seu januis ipsius Ba-
silicæ Principis Apostolorum, etiam per
censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia op-
portuna juris remedia procedere; & man-
datum executivum, loco sententiæ feren-
dæ, seu literarum decernere; necnon sin-
gulos prædictos, etiam per edicta publica in
locis publicis circumvicinis affigenda, quæ
ipsos perinde arctent, ac si eis personaliter
intimata forent, confito, summarie & ex-
trajudicialiter, de non tuto ad eos accessu,
more Auditorum causarum Palatii Aposto-
lici, absque alia speciali, nostra, vel succes-
sorum nostrorum commissione, citare, &
monere.

Censurasque
pœnas inti-
gendi.

§.11. Et tam præfentes quam absentes
debitores, etiam si absentes personaliter, vel
alias comparuerint, nisi soluerint, seu de-
solutione legitime docuerint, necnon sin-
gulares personas Capitularum, Collegio-
rum, Communitatum, & Universitatum,
detinentium res, & bona fabricæ hujusmodi,
absque alia juris solemnitate, excommuni-
cationis sententia innodare, a divinis suspen-
dere, ac excommunicatos & suspensos de-
clarare, ac excommunicationis & alias cen-
suras, & pœnas prædictas, quotiens opus fue-
rit, etiam iteratis vicibus aggravare, ac
contra eos auxilium brachii secularis invo-
care,

care, & interdictum generale, vel speciale, tam in Ecclesiis, quam Civitatibus, & locis, in quibus debitores, & detinentes præfati moram traxerint, & ad quæ eos declinare contigerit, apponere, illudque suspendere, tollere, seu revocare, ac quæcumque alia remedia per Præsidentes Camera Apostolicæ exerceri solita, donec de debito ipsi fabricæ fuerit integre satisfactum, exercere libere, & licite valeant.

A sententia d. iudicis appellatio datur solummodo ad Collegium met.

§.12. Et si contingat dictos debitores animo differendi solutiones, prout verissimiliter præsumi potest, ante vel postquam ad solvendum totum illud, in quo reperti erunt veri debitores, condemnati fuerint, per varia subterfugia, & remedia confirmare gravamina eis allata, seu inferenda, etiam nullitatis, & telæ iudiciariæ non servatæ, & propterea causas appellationis, seu appellationum, ac nullitatis, & nullitatum, aliquibus iudicibus, in dicta Curia, vel extra eam committi procuraverint, quod omnes, & singulæ causæ dictam fabricam concernentes, tam negotii principalis in præiudicium jurisdictionis concessæ Collegio huiusmodi, quam appellationis, & nullitatis, seu appellationum, & nullitatum per ipsos Collegium, seu Officiales deputandos decidi debeant, nec cuiquam iudici committi, neque commissiones per quemcumque a Nobis, & Sede Apostolica ad commissiones iustitiæ signandas deputatum, etiam si dicta Romanæ Ecclesiæ Cardinalis fuerit, nec per eisdem S.R.E. Vice-Cancellarium, aut illius Locumtenentem pro tempore existentes, nisi per Nos & Successores præfatos manu nostra, vocatis dictis Officialibus prius, signari possint, ac de nullitate processus non possit in dubium deduci, neque cognosci, sed perinde rejectis nullitatibus, etiam censurarum, ac si de nullitate declaratum fuisset propter periculum animarum, etiam si ex actis de illis constaret, de novo in negotio principali procedi possit, nisi de iustitia negotii principalis ex actis constiterit, seu alias infra breve tempus apparere possit.

Judicis prædicti mandata a quocumque exequi debent & nullatenus impediti possunt.

§.13. Et quod decreta & mandata de solvendo per officiales Collegii huiusmodi, exigente iustitia, contra debitores præfatos facta per quoscumque Officiales ipsius Urbis, etiam Barisellum, & Marescallos exequi debeant. Nec talia mandata, & executiones per quoscumque Officiales, etiam prælatos Cardinales, etiam Sede vacante, etiam collegialiter, quovis quæsito colore, aut etiam per Camerarium nostrum, & Præsidentes Camera huiusmodi, seu etiam per literas salvi conductus, ac dilationes datas ad persolvendum, etiam cum idonea cautione, impediri, seu retardari valeant, omnemque literæ salvi conductus, & dilationes per Camerarium, & dictæ Camera præfidentes præfatos, seu per Collegium S. R. E. Cardinalium, etiam dicta Sede vacante, vel Romano Pontifice a Romana Curia absente concedendæ, nullius roboris, vel momenti existant, ac illis non obstantibus, mandata, & decreta huiusmodi per

Officiales, quibus illa fuerint præsentatâ, exequi debeant.

§.14. Ac quod omnes, qui executiones, seu perceptiones pecuniarum, & bonorum quorumcumque, tam mobilium, quam immobilium, ex quavis causâ, & dispositione ultimæ voluntatis, seu inter vivos ad dictam fabricam spectantium impediverint, & eadem bona, vel instrumenta, seu testamenta, codicillos, ultimas voluntates, donationes, tam ex causa mortis, quam inter vivos, occultaverint, seu quominus ad notitiam Collegii, & Collectorum, tam in dictis Urbe, & Curia, quam extra ea deputandorum pervenire valeant, impediverint, eo ipso excommunicationis sententiam incurrant, & tam per Collegium, & illius Officiales pro tempore deputatos, quam etiam per eosdem Collectores in partibus, & locis ubi deputati fuerint, pro excommunicatis, declarari, & publicari possint, nec per alios, quam dictos Officiales, seu Collectores, etiam in vim quarumcumque literarum, & facultatum, & Cruciatæ quibusvis Principibus concedendæ, nisi prius satisfecerint, vel si in mortis articulo constituti fuerint, præfata cautione de satisfaciendo per se, si convaluerint, alias hæredibus & executoribus satisfactionem injungendo absolvi, huiusmodique absolutionem Officiales & Collectores ipsi parentibus talium impediendum & occultantium, qui de jure pro impedimentis, & occultationibus per eos præstitis & factis obligati fuerint, impendere possint.

Dispositiones ad favorem fabricæ non impediuntur, neque occultantur.

§.15. Quodque Notarii, Rectores parochialium Ecclesiarum, seu Vicarii, vel quicumque alii de donationibus prædictis rogati, seu de illis notitiam habentes, illas infra mensem, Collegio, seu Collectoribus, & si Collectores præfatos non fuerint, in Curia Episcopali loci intimare teneantur, & debeant.

Notarii eas notificent fabricæ.

§.16. Decernentes & declarantes pro potiori præmissorum robore, quod si adversus illa, vel eorum aliqua, quævis literæ Apostolicæ, tam quascumque declarationes, concessiones, & clausulas generales, vel speciales etiam derogatorias derogatorias, fortiores, efficaciores, & insolitas, ac irritantia decreta, necnon mandata etiam poenalia, sub quacumque forma, & verborum expressione in se continentem, etiam præfatis expressè derogantes, etiam motu proprio, & scientia similibus, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, a Nobis, seu successoribus nostris præfatis, aut nostra, vel eorumdem successorum nostrorum auctoritate, seu aliis quibusvis modis emanaverint, aut aliquo umquam tempore apparuerint, per quæ effectus eorumdem præsentium retardari, vel impediri, aut illis quomolibet derogari, vel præiudicium aliquod in aliqua sui parte quovis modo asserri possit, quod illa cum omnibus, & singulis inde secutis executionibus, & processibus, pro infectis habeantur, nulliusque roboris, vel momenti existant, ipsæque

Clausula præservativa.

que

que præfates literæ vim validi, & efficacis pacti, & contractus, inter Nos & Collegium præfatos in initio etiam juramento vallati, ad effectum ut non liceat Nobis, nec successoribus nostris prædictis præmissa revocare, habere, censentur. Et sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, quicquid secus super præmissis, vel eorum aliquo per quoscumque, quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio executorum huius Bullæ.

§.17. Quo circa universis, & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, & aliis personis in dignitate ecclesiastica constitutis, necnon Patriarchalium, & Metropolitanarum, ac aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, ac eorumdem Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum Officialibus, & Vicariis in spiritualibus, & temporalibus ubilibet constitutis, motu simili per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, præfatos literas, & in eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerint, ac quotiens pro parte Collegii, & ab eis pro tempore deputandorum Officialium, & Collectorum prædictorum, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præfates literas, & in eis contenta huiusmodi, sub censuris & poenis ecclesiasticis firmiter observari, non permittentes Collegium, & ab eis pro tempore deputatos Officiales & Collectores præfatos desuper per quoscumque quavis auctoritate fungentes quomolibet molestari, impediri, seu perturbari, contradicentes, molestatores quoscumque, & rebelles, per easdem censuras & poenas, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, quoties opus fuerit, aggravando, necnon loca, in quibus eos morari, & ad quæ declinare contigerit, Ecclesiastico interdicto subiiciendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrarium.

§.18. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Ecclesiis, monasteriis, civitatibus, & locis, ac Capitulis, Collegiis, Communitatibus, Universitatibus, Iudicibus, & personis cujuscumque dignitatis, & conditionis, existentibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, & insolitis clausulis concessis, approbatis, & innovatis, quibus, etiam si de aliis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

mentio fieri deberet, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præfatis, pro sufficienter expressis & insertis habentes, quo ad præmissa specialiter, & expressè derogamus, & sufficienter derogatum esse, & adversus nemini suffragari posse decernimus, ac quorumvis tribunalium consuetudinibus contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.19. Ceterum quia difficile foret &c. Nulli ergo omnino &c. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo vigesimo tertio, pridie idus Decemb. Pontificatus nostri anno primo.

Transmissorum fides.

Dat. P. An. I. 13. Decemb.

IV.

Jurisdictione Iudicis Curie Ripetæ Almæ Urbis, cognoscendi causas civiles occasione mercium per Ripetam vehendarum, & nonnullas causas criminales.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Motu proprio, &c.

Nuper fel. rec. Adrianus Papa VI. Prædecessor noster ad supplicationem dilectorum filiorum & universitatis Nautarum, sive Barcarolorum Tyberonis, & Anienis, seu Tyberonis Ripetæ Almæ Urbis nonnulla statuta, & in Camera Apostolica discussa, & concessa Apostolica auctoritate approbaverat, quibus inter alia cavebatur expressè, quod præfati Consules deputati pro tempore in aliquibus controverfiis, & causis super quibusdam rebus, & bonis per fluvium Tyberis & Anienis devotis, in certis pecuniarum summis haberet jurisdictionem cognoscendi, & terminandi, sola facti veritate inspecta, etiam manu Regia.

Jurisdictione antiqua Consulium Artis Barcarolorum.

§.1. Cum autem, sicut accepimus, multas quæstiones, & controversias quotidie in facto oriri, non solum inter ipsos Barcarolos, sed etiam inter Cives Romanos, aliosque mercatores se exercentes in dicto flumine ventilandas, quæ in apicibus juris involutæ, deberent decidi, & cognosci consilio jurisperitorum, & propterea præfatos Consules penitus ignaros indigere summpere viro juris peritia insignito.

Quam hic Pontifex ex causis hic expressis.

§.2. Nos, qui ipsius Urbis præcipuam curam gerere tenemus, prospero statui, ac felici regimini, ac tam Romanorum Civium, & Curialium, ac forensium Mercatorum in fluminibus se exercitantium, & ad ipsam Urbem victualia multa, & alias merces deferentium, ac deferri facientium, quam præfatorum Consulium, & Universitatis

Transfert in Iudicem deputandum a Præfide Ripetæ.